

Obr. 1. Kopaná sonda MZM Brno KL III-1-1 Krumlovský les
 1 – odval, navážka; 2 – horizont gB pseudoglejové půdy; 3 – zvrstvené písksy; 4 – štérky s rohovci s černou patinou; 5 – hrubé sutě; 6 – písksy; 7 – vzorky na mikromorfologii půd s číslem výběru

krystalinických hornin, a to jak ve formě valounků, tak v různém stupni opracovaných úlomků.

Pozn.: V rozložených zbytcích kořenů jsou v hromádkách hojně nakupeny červeně zbarvené, drobné a ostrohranné koprogenní elementy roztočů (*?Phiracaridae*).

Genetické zhodnocení: horizont gB pseudoglejové půdy.

Její tvorba byla nejspíše ukončena před dobou úněticou, tj. v epiatlantiku (střední holocén). V podloží jsou do minimálně 5 m rezavě hnědé až šedohnědé jílovité písksy a štérky s rohovci s černou patinou, místy s polohami hrubé sutě.

Literatura

- Oliva, M. (1996): Prehistoric exploitation and utilization of the Krumlovský les hornstone. – Paleolithic in the Middle Danube Region, 49–66, Archeol. úst. Brno.
 – (v tisku): Prehistoric chert extraction and distribution in the Krumlovský les Area (Southern Moravia). – Archaeologia Polona.

¹Český geologický ústav, Klárov 3/131, 118 21 Praha 1

²Moravské zemské muzeum, Zelný trh 6, 659 37 Brno

³Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Albertov 6, 128 43 Praha 2

Výzkum kvartérních sedimentů a půd mezi Kobylím a Terezínem (Velký vrch)

Investigation of the Quaternary sediments and soils between Kobylí and Terezín villages (Velký vrch)

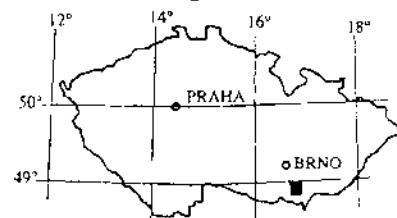
PAVEL HAVLÍČEK¹ - LÍBUŠE SMOLÍKOVÁ²

(34-21 Hustopeče)

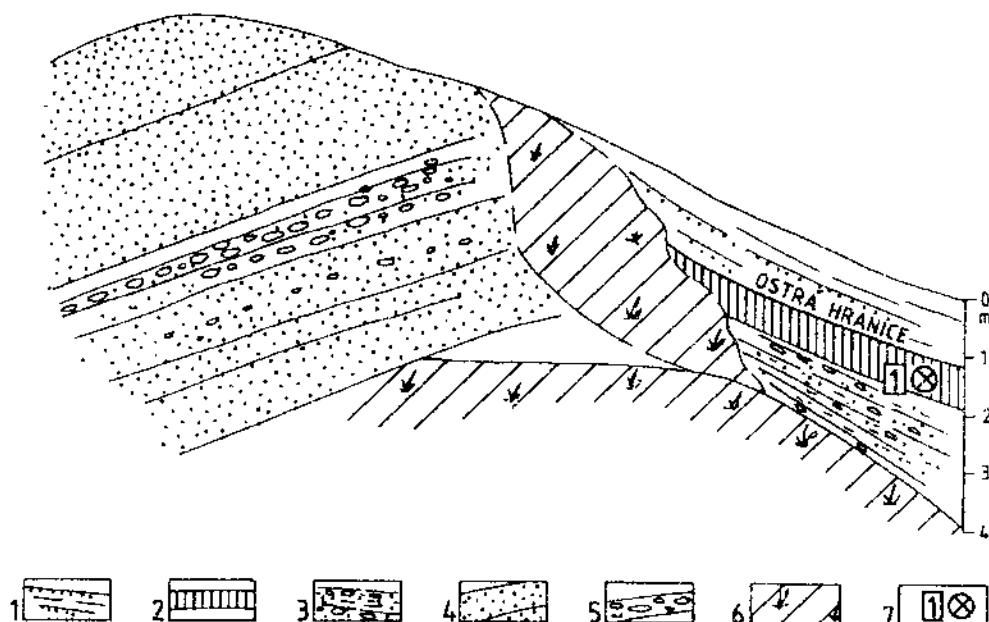
Quaternary, Colluvial deposits, Soil micromorphology

Na sz. svahu Velkého vrchu (= Kobylské skály k. 264), budovaného sedimenty ždánické jednotky – podmenilito-vého souvrství (svrchní křída až spodní oligocén), je dodnes patrný 2–3 m vysoký profil v opuštěném lomu. Ve spodní části jsou šedohnědé svahové sedimenty s četnými úlomky pískovců a slepenců s 30–40 cm mocným, po-hřbeným, sytě šedohnědým, humózním půdním horizontem v nadloží. Ten je překryt po svahu zvrstvenými písksy a úlomky podložních pískovců, patrně antropogenního původu (odval při těžbě?).

Mikromorfologický výzkum ukázal, že základní hmota popsané půdy je sytě šedohnědá (10 YR 3/1), silně humózní (forma humusu je mul, místy až na přechod k an-

mooru) a plně vyvločkovaná. Skladba je segregátová, půdní hmota je soustředěna v polyedrech a subpolyedrech. Řídce zastoupené agregáty odpovídají fosilním koprogenním elemenům žížal (*Lumbricidae*). Podíl zrnitostně ne-vytříděného mikroskeletu je vysoký. Dominují v něm zrna křemene, řidčeji jsou zastoupeny navátralé plagioklasy, biotit, ortoklas a silně rozložené zaoblené úlomky krystalinických hornin. Některé z těchto složek jsou úzce lemovány černými sloučeninami Mn. V půdní matrice se vyskytují i drobné braunlichmové konkrece. Volné prostory jsou reprezentovány jednak ostře lomenými puklinami a

Obr. 1. Veltký vrch (= Kobylské skály k. 264)

1 – písky s dišomky podložních písčovců, patrně antropogenního původu; 2 – pohřbený sediment polygenetické pseudočernozemě; 3 – svahové sedimenty s úlomky písčovců a slepenecí; 4, 5 – písčovce a slepenecí podmení litového souvrství (ždánická jednotka, svrchní křída až spodní oligocén); 6 – osyp; 7 – vzorky na mikromorfologii půd s číslem výbrusu

trhlinami mezi segregáty, jednak sítí paralelně uspořádaných puklin a trhlin, jimiž jsou některé polycdry porušeny.

Jedná se o pohřbený sediment polygenetické pseudočernozemě, který byl ještě před překrytím mladšími (antropogenními) sedimenty následně mírně pseudooblejen.

¹Český geologický ústav, Klárov 3/131, 118 21 Praha 1
²Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Albertov 6, 128 43 Praha 2

Předběžné vyhodnocení vrtu Kouty BJ-16 (česká křídová pánev)

Preliminary evaluation of the borehole Kouty BJ-16 (Bohemian Cretaceous Basin)

LENKA HRADECKÁ - JIŘÍ PRAŽÁK - LILIAN ŠVÁBENICKÁ

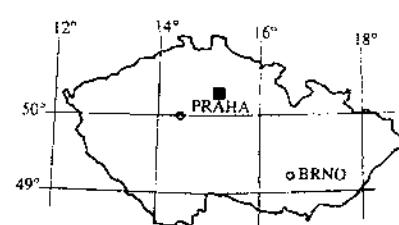
(13-14 Nymburk)

Bohemian Cretaceous Basin, Cenomanian, Turonian, Lithology, Biostratigraphy, Foraminifera, Nannofossils

V roce 1996 byl proveden vrt BJ-16 v Koutech, 6 km s. od Poděbrad, který pod kvartérním pokryvem zastíhl křídové sedimenty středního a spodního turonu, prošel cenomanem a skončil 8 m pod bází křidy v permokarbonu (209,3 m).

Přestože byl vrt průběžně jádrován až od hloubky 149,0 m, je získaný materiál cenným přínosem k poznání vývoje sedimentace křidy této oblasti, neboť je situován v prostoru ohraničeném na jihu vrty v Poděbradech a na severu jediným vrtem v Malém Vestci (BVP-1).

Počátek křídové sedimentace v tomto území byl výrazně ovlivněn paleomorfologií. Na severu – blíže osy české křídové pánevně – je na bázi křidy vyvinut ca 30 m mocný komplex sladkovodního cenomanu (BVP-1), který ve vrtu BJ-16 (situovaném na svahu někdejší elevace) již zcela chybí. Transgreduje zde až mořský cenoman, jehož mocnost dále k J, tj. k elevaci u Poděbrad, stále klesá. Ve vrtu Kouty BJ-16 dosahují převážně písčité sedimenty cen-

manu mocnosti 22,2 m. Redukci cenomanu způsobuje i hiát na hranici cenoman/turon: z makrofauny v tomto vrtu je zřejmé, že vyšší část prachovcového souvrství nejvyššího cenomanu zde chybí.

Litologická hranice cenoman/turon je ostrá, rozmytová, a jak ukazují paleontologické rozbory, zcela shodná s hranicí biostratigrafickou.

Turonská sedimentace zde představuje rozsáhlý inverzní (progradační) cyklus: spodní jílovitým vápencům do nadloží postupně ubývá vápnitosti až přejdou do vápnitých jílovaců. V těchto jílovacích pozvolna přibývá prachovité složky až tato převládne. Obdobně se tak děje výše v prachovcích se složkou psamitickou. Tento vývoj bylo však možné sledovat již jen v šesti různě distancovaných návrtech.